

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

«Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και

«Πολιτική Προστασία»

ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ

Υποδιεύθυνση: Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή

Μονάδα: Γ'

Ταχ. Δ/νση: Μέρλιν 5, 106 71, Αθήνα

Email: peka-polpro@mou.gr

Πληροφορίες: Χαρίσης Νεκτάριος, Ρεντζεπέρη Βασιλική

Τηλέφωνο: 213 214 2243, 213 214 2237

Email: n.charissis@mou.gr, vrentzeperi@mou.gr

ΠΡΟΣ: Κάθε ενδιαφερόμενο

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Αναπληρωτή
Υπουργού Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
Διαχείρισης Τομεακών
Προγραμμάτων
ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ

ΘΕΜΑ: Διευκρινήσεις επί του Τεύχους Διακήρυξης για την επιλογή Αναδόχου για το έργο: «Σύμβουλος Υποστήριξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία»», στο πλαίσιο των Πράξεων 6003796 (υποέργο 8) και 6003308 (υποέργο 4).

Σχετ: 1. Η υπ' αριθμ. Πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ/ΕΞ2026/3000/09.01.2026 (ΟΕ 13.01.2026) Απόφαση Έγκρισης Διενέργειας Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού και Τεύχους Διακήρυξης, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, για την επιλογή Αναδόχου για το έργο: «Σύμβουλος Υποστήριξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία»», στο πλαίσιο των Πράξεων 6003796 (υποέργο 8) και 6003308 (υποέργο 4) (ΑΔΑΜ 26PROC018342330, Α/Α ΕΣΗΔΗΣ 370994).

2. Το από 27.01.2026, 14:29:13 Αίτημα Παροχής Διευκρινήσεων που υπεβλήθη μέσω της Επικοινωνίας του ΕΣΗΔΗΣ.

Διευκρινιστικά του υπ' αριθμ. Πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ/ΕΞ2026/3000/09.01.2026 (ΟΕ 13.01.2026) Τεύχους Διακήρυξης για την επιλογή Αναδόχου για το έργο: «Σύμβουλος Υποστήριξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία»» (ΑΔΑΜ 26PROC018342330, Α/Α ΕΣΗΔΗΣ 370994), αναφέρονται τα εξής:

1. **Η απαιτούμενη Οικονομική και Χρηματοοικονομική επάρκεια της εν θέματι Διακήρυξης, αφορά στην τριετία 2023, 2024, 2025 και όχι στα έτη 2022, 2023, 2024**, όπως εκ παραδρομής είχε αναγραφεί. Ως εκ τούτου, το τεύχος της Διακήρυξης επαναδιατυπώνεται ως εξής:

- i. Σελ. 31:

«2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια:

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν:

α. μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών κατά τα έτη **2023, 2024, 2025** ίσο ή μεγαλύτερο από το 100% του συνολικού προϋπολογισμού του υπό ανάθεση έργου, δηλαδή ποσού τεσσάρων εκατομμυρίων είκοσι επτά χιλιάδων διακοσίων ευρώ (4.027.200,00€).

Επισημαίνεται ότι ο μέσος γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών πρέπει να προκύπτει από εγκεκριμένες καταστάσεις.

β. ασφαλιστική κάλυψη έναντι επαγγελματικών κινδύνων με ελάχιστο όριο ευθύνης 2.000.000€ ανά απαίτηση και 4.000.000€ συνολικά.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.»

ii. Σελ. 46:

«B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:

1. Εγκεκριμένους Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών για την τριετία **2023-2024-2025**, εφόσον ο προσφέρων υποχρεούται στην κατάρτιση και δημοσίευσή τους. Σε περίπτωση που σύμφωνα με την νομοθεσία δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η δημοσίευση του ισολογισμού του τελευταίου οικονομικού έτους, τότε θα πρέπει να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση για τον κύκλο εργασιών συνοδευόμενη από τις αντίστοιχες φορολογικές δηλώσεις ή εάν αυτές δεν έχουν υποβληθεί, λογιστικές καταστάσεις (π.χ. ισοζύγιο).

2. Σε περίπτωση συμμετέχοντος που δεν έχει κατά νόμο υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών, είναι υποχρεωτική η κατάθεση αντιγράφου του εντύπου Ε3 για τις τρεις τελευταίες χρήσεις και εκκαθαριστικών σημειωμάτων των αντίστοιχων Φορολογικών Δηλώσεων, συνοδευόμενων από Υπεύθυνη Δήλωση περί του συνολικού ύψους του κύκλου εργασιών του για τις τρεις τελευταίες χρήσεις.

3. Σε περίπτωση νεοσύστατου νομικού προσώπου, το οποίο συμμετέχει ως μέλος σε ένωση ή κοινοπραξία, είναι υποχρεωτική η κατάθεση προσωρινών ισολογισμών ή οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού εγγράφου για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του συμμετέχοντος

4. Σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας που υποβάλλει κοινή προσφορά, τα ανωτέρω δικαιολογητικά προσκομίζονται για κάθε μέλος της ένωσης ή κοινοπραξίας.

Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.»

2. Η **ασφαλιστική κάλυψη έναντι επαγγελματικών κινδύνων** αποδεικνύεται με την **προσκόμιση ασφαλιστηρίου συμβολαίου ή βεβαίωση ασφάλισης** από τον προσωρινό ανάδοχο.
3. Τα απαιτούμενα **βιογραφικά σημειώματα** των στελεχών της Ομάδας Έργου, ως αποδεικτικό μέσο σύμφωνα με την παρ. 2.2.9.2 περ. Β.4. της εν θέματι Διακήρυξης, **μπορούν να υποβληθούν και σε άλλη μορφή, πέραν της προτεινόμενης μορφής Europass.**
4. Όπου ζητείται υποβολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων, **η υπογραφή μπορεί να είναι μέσω gov.gr ή με οποιαδήποτε προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή.**
5. Αναφορικά με την υποβολή Υπεύθυνων Δηλώσεων του ν.1599/1986 από τα μέλη της Ομάδας Έργου, επιβεβαιώνεται ότι ισχύουν τα εξής:
  - i. Οι Υπεύθυνες Δηλώσεις των μελών της Ομάδας Έργου της παρ. 2.2.9.2 περ. Β.4, **ως αποδεικτικό μέσο της Τεχνικής Ικανότητας της παρ. 2.2.6**, πρέπει να έχουν **ημερομηνία υπογραφής προγενέστερη της ημερομηνίας λήξης της υποβολής της προσφοράς.**
  - ii. Οι Υπεύθυνες Δηλώσεις των μελών της Ομάδας Έργου της παρ. 2.2.9.2 περ. Β.11, **ως μέρος των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης του Προσωρινού Αναδόχου**, πρέπει να έχουν **συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.**
6. Η **αντικατάσταση του Υπευθύνου Έργου και του Αναπληρωτή Υπευθύνου Έργου επιτρέπεται μόνο κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής.** Η αντικατάσταση του Υπευθύνου Έργου και του Αναπληρωτή Υπευθύνου Έργου επιτρέπεται από αντικαταστάτη που πρέπει να καλύπτει

τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρ. 2.2.6. της Διακήρυξης, και μετά από αξιολόγησή του από την Επιτροπή Παρακολούθησης-Παραλαβής και έγκριση της αντικατάστασης από την Αναθέτουσα Αρχή.

Η αντικατάσταση μελών της ομάδας έργου κατά τη διάρκεια του Έργου επιτρέπεται κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής. Ο αντικαταστάτης πρέπει να καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρ. 2.2.6. της Διακήρυξης, και μετά από αξιολόγησή του από την Επιτροπή Παρακολούθησης-Παραλαβής και έγκριση της αντικατάστασης από την Αναθέτουσα Αρχή.

7. **Η αναφορά στο Κεφάλαιο 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» στην παρ. 2.4.3.2 της Διακήρυξης έχει τεθεί εκ παραδρομής.** Το Κεφάλαιο 2.2.6 αφορά αποκλειστικά στις ελάχιστες απαιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων στον διαγωνισμό και όχι στο περιεχόμενο, τις απαιτήσεις ή τις προδιαγραφές της Τεχνικής Προσφοράς.

Κατά συνέπεια, η Τεχνική Προσφορά θα πρέπει να καλύπτει και να περιγράφει αναλυτικά την πλήρωση των απαιτήσεων και προδιαγραφών που προβλέπονται στο Κεφάλαιο 2.3 «Κριτήρια Ανάθεσης» της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτό.

8. Δεδομένων των ανωτέρω, **η καταληκτική ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών παρατείνεται κατά 21 επιπλέον ημερολογιακές ημέρες, ήτοι έως 09.03.2026 στις 19:00.** Ως εκ τούτου, το τεύχος της Διακήρυξης επαναδιατυπώνεται ως εξής:

- i. Σελ. 9:

«Καταληκτική Ημερομηνία και Ώρα Ηλεκτρονικής Υποβολής Προσφορών: **51 ημέρες** από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ και ώρα 19:00.»

- ii. Σελ. 21:

«1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού:

Η ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών είναι η 15/01/2026 και ώρα 15:00.

Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η **09/03/2026** και ώρα 19:00.

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

Για να υποβάλλουν προσφορές, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.»

- iii. Σελ. 62:

«4.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών:

Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών, αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ήτοι η επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης, εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού, προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια:

- Διενέργεια Διαγωνισμού (Ηλεκτρονική Αποσφράγιση Προσφορών, Αποσφράγιση Δικαιολογητικών σε Έντυπη Μορφή) και Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά», την **17/03/2026** και ώρα 12:00μ.μ.
- Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», κατά την ημερομηνία και ώρα που θα ορίσει η αναθέτουσα αρχή.

Σε κάθε στάδιο τα στοιχεία των προσφορών που αποσφραγίζονται είναι καταρχήν προσβάσιμα μόνο στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και την Αναθέτουσα Αρχή.»

**Ο Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών**

Νικόλαος Παπαθανάσης

Εσωτερική Διανομή:

1. Φ.Π6.05.1230.6003796.08, Φ.Π6.06.1946.6003308.04
2. Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ
3. Προϊστάμενος Υποδιεύθυνσης Προγράμματος ΠΟΛΠΡΟ
4. Μονάδα Γ